

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj: Nagy hasznú... Kéziratok vissza nem adandók.

A magyar perrend reformja.

Budapest, aug. 12.

Megbízható helyről vett értesülés nyomán vesszük azon hírt, hogy a Szilágyi Dezső igazságügyminiszter által kiadott határozat alapján a perrend reformja nemcsak a bírósági rendszerre, hanem az ügyvédi szervezetekre is vonatkozik.

Tény, hogy az új államalkotásról dr. Pócs Sándor budapesti egyetemi tanár, már dolgozik is a közvetlenség és szóbeliség elvére fektetett új polgári perrendtartás tervezetén.

A mennyiben forrásunk hitelességében kételkedni okunk nincs — úgy tekintjük a kérdést, mint komoly és közelebbi megvalósításra szánt reformját Szilágyi Dezsőnek.

E reform híre különben sem épen új keletű — a mennyiben a miniszter már első beosztásában hangsúlyozta a közvetlenség és szóbeliségnek a polgári perekben való behozatalának szükségét.

Legfeljebb e nagyfontosságú reform megvalósításának időpontja felől nem szerezhetünk magunknak pozitív tudomást.

Másfelől a reform alapelvei és a részletkérdésekben voltunk találgatásokra utalva.

Tegnap vett értesülésünk azonban e tekintetben is tájékoztató adatot tartalmaz, mint ismert dologgal számolhatunk e jelentős reform részletkérdéseivel is.

E szerint a járásbírók hatásköre jelentékenyen kiterjesztetik a polgári jogügyeket tartalmazó perek feletti első fokban a járásbírók fognak határozni s másodfokban a kir. törvényszékek járnak el, természetesen a szóbeliség és közvetlenség elvei szerint berendezett perrend formái között.

E formák között előreláthatólag meglesz adva az alkalom a perlekedő feleknek két forum előtt személyesen és élő szóval tárgyalni a vitás perlekedéseket.

A hazai perrend emez új berendezkedésének tehát főfontossága abban áll, hogy a peres felek a második forum előtt is maguk végrehelik az ügyeket, még pedig a nehézség irásbeli performák kikerülésével élő szóval.

Ezzel jelentékenyen meggyorsítatik az eljárás s a felek nem lesznek kénytelenek hónapokig, sokszor még évekig is várakozni a másodforum ítéletére.

Már pedig minden jogkereső ember jól tudja, hogy a polgári peres ügyek feletti ítélelhetőség gyorsasága sokszor maga felér egy pernyeréssel.

De nem annyira az elintézés gyorsaságában s a peres felek szóbeli védekezésének két forumra való kiterjesztésében találhatók fel e reform jelentősebb mozzanatai, hanem abban a körülményben, hogy ezáltal két forum hozhat ítéletet a peres felekkel való érintkezés közvetlensége s az ezen érintkezés közben szerzendő impressiók nyomán.

A jogász-világra nézve a jelen perrendet átalakító reformnak épen ez a részlete képezi a legfontosabb és a legnagyobb figyelmet keltő mozzanatot.

Az ugyanis felesleges még a laikus elem előtt is bizonyítani, hogy vitás perlekedések eldöntésénél rendkívül nagy különbség van azon anyag között, melyet a felek szóbeli előadásából állít össze a bíróság a között, melyet a másodforum bírái a peraktából formálnak össze és vesznek ítéletük alapjául.

félfogása között a jogkérdésben, — vagy a mi aztán még gyakoribb eset, azért nem nyul bele a másodforum bírója a perlekedés érdemi tagolásába, mert az aktából kikapható peranyagból nem képes a perlekedést kikapni — s azzal könnyíti a dolgát, hogy az elsőforum ítéletét indokainál fogva helyben hagyja.

Az új perrend keretében már az e fajta kényelmeskedési hajlamok ritkábban érvényesülhetnek s a második bírái is kénytelenek lesznek alaposan megismerkedni, még pedig a felek szóbeli előadásai nyomán a vitás perlekedésekkel és közvetlen hatás alatt hozhatnak, mindenestire igazságosabb ítéletet, mint a hogy eddig tehették.

Ezenyiben tehát az új reformjavaslat épen ama nagy hiányban van hitatva segíteni, mely eddig az első (szóbeli előadás alapján) és a másod (a peresügy aktái nyomán) ítélet forum között vagy ellentételt szült, vagy legtöbb esetben csak a kényelmességi hajlamokat követve nagyrá.

Állal csak negyében kivántunk remélni e jelentős reformtól várható előnyökre; annak idején, ha e reformjavaslat nyilvánosságra kerül — lesz alkalmunk bővebben is foglalkozni vele.

Adig is örülünk, hogy valahára mégis csak akad miniszter, a ki igazságügyünk javítására vezető uton legalább az első lépésre ráhatározta magát.

Egy képviselő.

Belföldi hírek. Külföldi vendégek Budapesten. Az anthropologiai kongresszus tagjai Belsőből vasárnap este érkeztek Budapestre, hol őket a főváros nevében Havas Sándor udvözölte, melyre Virchow, a nagy hírű tudós, választott. Megérkezés után ismerkedési estélyt tartottak a „Hungaria” szállodában. — Tórs Kálmán orsz. képviselő 1. hó 25-én tartja meg Szentesen beszámoló beszédét. — Püspöki körut. Szász Domokos kolozsvári református püspököt székelyföldi hivatalos körútajában mindegyütt nagy kitüntetésekkel fogadták. Ünnepléses beszédekkel üdvözölték s nehézüdüléskaput is emeltek tiszteletére. Vele utazott báró Isáffy János is. Szászrégenben, Abafján és Topliczan templomegyháza ügyében végzett, másfelől költői ügyekben lendített. Volt Borszekeken is, hol a furdó közönsége szintén kitüntette fogadta. — Gróf Andrássy Gyuláról egy berlini lapnak a következőket írják: „Már több hónap óta közüldöm, hogy gróf Andrássy baja holgyok. Az utóbbi heteken az egykori miniszter állapotja olyan volt, hogy többször kellett kiváló orvosokat hívti hozzá. Azonban azt hiszik, hogy közvetlen veszélytől nem kell tartani. Baja ugyan igen fájdalmas s épen nem jelentéktelen, de orvosi vélemények arra a reményre jogosítanak, hogy a beteg államiéri állapotában javulás fog beállni. Gróf Andrássy e napokban szerencsésen kiállt egy operáción, úgy hogy gyors felépülésre várható. Andrássy gróf most 67-ik évében van. — Változás a hadügyminiszteriumban. Bauer közös hadügyminiszter visszalepésének híre terjedt el a múlt napokban. A csefolásra mindenkor kész felhivatalos „Bud. Corr.” ezt is alaplatannak nyilvánította. A felhivatalos cáfolat után is a jól értesült „Katonai Lapok” a következőleg ír: A közös miniszteriumban már talán e hó, de legkesőbb a jövő hónap folyamán igen fontos személyváltozás fog huz szerint történni. Báró Bauer Nándor közös hadügyminiszter, a ki már másfél évi miniszterisége alatt igen nagy odaadással dolgozott és a hadsereg szervezésében kétségtelen eredményeket ért el, korára és egészségi állapotára való tekintettel vissza fog vonulni a közös hadügyminiszteriségtől s utódja, a mint ezt, mint bevezetett teny lehet tekinteni, báró Fejérvári Géza honvédelmi miniszter lesz. Ez a kombináció elvben már el van döntve, de kivételre egyelőre abba a nehézségbe ütközik, hogy báró Fejérvári Géza utólat a m. kir. honvédelmi miniszteriségre még eddig nem tudták megtalálni.

Tibád Antal belügyminiszteri államtitkár tiszteletére Sz. Udvarhelyen szombaton tényes bankettet rendeztek. Az alispán pohárköszöntője után felállt Tibád, egy magvas beszédben köszönt meg e — nagy megiszteltetést, elmondván, hogy azon érdemek, melyekről az alispán megemlékezett, részben épen nincsenek meg benne, részben csak igen kis mértékben. Rátérve a közigazgatás re-

formájára, mindenek előtt kijelenti, hogy a nyilatkozás nem őt, hanem a tárcza élén álló belügyminisztert illeti, s így itt töle programszert nyilatkozatot ne várjon senki, — de általánosságban jelzi, hogy milyennek kívánná ő az új közigazgatást. — Eöször is nevezetnek, másodsor olyanok, a melylyel minden honpolgar méltányos követeléseit ki-elégítést nyerjenek, harmadszor tisztának, morálisnak. — Legfontosabb része volt nyilatkozatának az, a melyben kijelenté, hogy a közigazgatás reformjának munkálata sokkal több időt vesz igénybe, mint am az gyorsan megtörténhessék.

Nem lehet azt a magy a szür újjjáól kirázni. Továbbá fejtegette, hogy az állami közigazgatás nem jelenti az onkormányzat neztetőjét, mint sokan hiszik. S hangsúlyozta, hogy a reform nem fogja számításra kívül hagyni a történelmi fejlődést. Szóval beszédeiből határozottan azt magyarázhatjuk ki, hogy nem barátja azon merev állami adminisztrációnak, mely a tiszviselőkből egyszerű m. kir. beosztást teremt. S hogy a reform nem fog mindent felforgatni akarni, miként a Pester Lloyd emberei ohajják. Beszéde jó benyomást tett mindenkire. Etenken meg is eljőztek.

A Boulanger per. Az állami ítélezések szombati ülésében Beaurepaire fő államügyész folytatta vádbeszédét. Első sorban a Boulanger mellett rendezett utcai demonstrációkat fejtegette, majd áttért arra, hogyan akarják Goront, a közrendészeti osztály főnökét a Thomassin és Tricoche tábornokokat hivatalos állásukkal visszaelre csábítani. A főállamügyész azután hosszabb elméleti fejtegetésbe bocsátkozik, annak a bebizonyítására, hogy az állami törvényesnek nemcsak a merényletet illetleg, hanem az összeesküvés és az ezzel összefüggő vétségek kérdésében is illetékes ítéletet hozni. Beszéde további folyamán a főállamügyész esettől Boulanger piszkos üzletét. Kiemeli, hogy Boulanger a miniszterium tartalékpaljából es rendelkezésére álló összegekkel pénzeket vett fel, hogy reklámot csináltsasson magának, hogy összeküvéseket szervezzen. A főügyész azután Boulanger egyéb bűntetteiről is nyilatkozik és beszédét azzal vége, hogy Boulanger az összeesküvés, merénylet ezzel összefüggésben levő tények miatt az állami törvényeknek kiszolgáltatja. Paris, aug. 11. Az állami törvényesek mai bizalmas ülésében Kerdrel felvetette az illetékeségi kérdést. Az erre vonatkozó indítványt 24 jobbjártú szenátor írta alá. Kerdrel keresere a törvényesek elhatározta, hogy az indítvány felett mindjárt a holnapi bizalmas ülés kezdetén fog határozni.

Külföldi hírek. A kretai zavarások Athen, aug. 11. Kretából érkezett táviratok szerint a törökök több keresztényt agyavertek és a Rhymano szomszédágában lévő Assipapulo községet felgyújtották, megkírbolták. A Rhymanoan székeli konzulok felszólták ez ügyben. — Konstantinápoly, aug. 11. Határozottan állítják, hogy Neldöv orosz nagykövét jegyzeket adott át, melyben a porta figyelmet a Kretában lakó orosz alattvaló fenyegetett biztonságára irányozza. — Trikupisz görög miniszterelnök körlevele, mely a portával jegyzek alakjában közöltetett, a portára mely benyomást tett. A Yüzbün tegnap megtörtént rendkívüli minisztertanács elhatározta, hogy a kretai ügyet illetleg körlevelet fog intézni a hatalmakhoz. — Külföldi diákok Carnotnál. Paris, aug. 11. Carnot elnök kihallgatáson fogadta a külföldi egyetemi hallgatókat, kik tiszteletüknek és rokonszenvüknek adtak kifejezést. A köztársaság élöke köszönetet mondott a kifejezésre juttatott magasztos érzelmekért és a következő szavakat intezte hozzájuk: Hazájukba visszatérve szívek felpezsdülésével segítséget fognak nekünk nyújtani, hogy az őszintesség és az egyetemes politika mindenütt győzedelmeskedjen a gyanakodás és armány politikája felett, mely a nemzet erejét és segedeszközeit megbénítja. Carnot végül Franciaország nevében üdvözölte őket és kérte, hogy karitásainak is fejezzék ki szívélyes rokonszenvet. A tanulók élöke tetszéssel fogadták Carnot szavait. Azután Carnot neje fogadta a tanulókat, kik több virágkosarat nyújtottak át. A köztársasági élöke neje köszönetet mondott a figyelemért és néhánynak a tanulók közül kezet nyújtott. — Királyunk berlini utja. O Felsége a királyi vasárnap este kilenc órakor tíz kocsiólló udvari vonaton Kálnoky gróf külügyminiszterrel, Szögyényi osztálytanácsossal és Paar gróf főhadseggedével Berlinbe, Vilmos császár meglátogatására utazott. A berlini „Unter den Linden” sugáratat valamint az indóházhoz vezető Fridrich Strasszt, zászlókkal, virágokkal, szöngyekkel gyönyörűen feldíszítették Ferencz Jozsef fogadtatására. — Az erkélye-

ken mindenütt királyunknak szobra és arcz képe látható. Oriási néptömeg hullámkzik már is a királyi kastély fele.

Szolgabírói színvonal.

Debreczen, aug. 12.

A közigazgatási bizottságok rendszerint nem foglalkoznak egyebbel, mint szablonzerű leírásával a hozzájuk utalt ügyeknek. Sőt ezeket is többnyire csak úgy immel-ámmal hajlítják keresztül a referenciák, kik nagyban és egészen fölösleges tehernek tekintik a közigazgatási bizottság előtt való megjelenést. Különösen a székelyben, a hol még napdij sem jár vele, ez az egyetlen argumentum, mely az állami tiszviselőket előtt megsérteli szolgálhat arra, hogy öök egy ugynevezett önkormányzati forum előtt kénytelenek havonként egyszer jelentéseket tenni és aktákat kivonatolni.

Hatásköre elég tágas van a közigazgatási bizottságnak, de a legtöbb csak arra valónak tartja ezt a hatáskört, hogy ne éljen vele. Arra pedig éppenséggel csak szórványosan van eset, hogy a közigazgatási bizottságok kilépjenek az előadói jelentések korlátai közül és kezdeményezölög lépjenek föl akár közigazgatási, akár kulturális ügyekben.

Kivált a kulturális ügyek azok, melyekre legkevésbé gondot fordítanak a közigazgatási bizottságok, melyekben pedig a megyéknek és törvényhatóságok városoknak egyfölel oszlopok állami tiszviselői, másfelől társadalmilag leginkább számottevő egyénei ülnek. Es a ritkaságok közé tartozik az is, ami Veszprém vármegyé közigazgatási bizottságának augusztus 7-iki ülésén történt, hogy az alispáni jelentés es ennek nyomán maga a közigazgatási bizottság nemes érdeklődéssel es behatóan foglalkozott a népkönyvtárak ügyével. Sajnosan jel emzi közállapotainkat, hogy egy közigazgatási bizottságnak ilyen akciója külön fölemelítést provokál, mint kivételes irányu kezdeményezést. Mert valóban kivételes dolog, hogy az a d ö k ö n y v t á r a k mellett számba veszik az olcsó könyveket is, melyekből a nép okulást és szórakozást merit.

Veszprém vármegyében, az igaz, nem tartozik ilyesmire a ritkább jelenségek közé, mert a közigazgatás élén V e g h e l y Dezső személyében az ország legintelligensabb alispánjaink egyike áll, ki egész lelkesedéssel vezeti és intezi a társadalmunk jó irányu mozgalmait és nem restelt „leereszkedni” az iparosok közé, mikor azok a maguk ügyében országos akciózt indítottak.

Olyan fehér hollók a hivatásukat így fel-felökö közigazgatási tiszviselőik ebben a mai kortes világban, hogy igazán péld a gyanánt kell őket emlegetni. Pedig gyanánt emlitjük most is a veszprémi alispánt, ki már is hetvenhat hárszeg könyvtárral tud beszámolni és előterjeszti, hogy saját hatáskörében, a szolgabírák útján meg fog tenni minden lehetőt a népkönyvtárak érdekében.

Szinte furdán hangzik ez Magyarországon, melyben a legtöbb megyében olyan szolgabírók vannak, kik a népkönyvtárak „kicsinyes” ügyével nem bibelölnek és köztük is a nép közt nem a könyvek képezik az összekötő kapcsot, hanem a féktelen hatalmaskodás, vagy legjobb esetben a boros kanocsó és a sörös üveg.

Még hogy népkönyvtárak berendezésével bajoskodjanak a szolgabírák! A magyar köztiszviselőnek többnyire sem ideje, sem kedve, sem érteke nincs arra, hogy a nép értelmi színvonalának emelésére is tenni kellene valamit.

Önkénytelenül az irigységnek érzete támad föl bennünk, ha olvassuk, hogy egyetlenegy megyében a közigazgatás tényezői ráérnek es rá akarnak gondolni a népek társadalmi es kulturális szükségleteire is. Másfeléppen ellenkezőleg még a társadalom jobb elemei által kezdeményezett köznevelődési mozgalmakat is elnyomja rendszerint a szolgabírói hatalmaskodás, mely a gyöngye megyei kormányzat alatt teljes basa-rendszerre nőtte ki magát. I Bár méltánólna — jól seprő utseprőjét még tovább is kezelve — a veszprémi példát az új belügyminiszter. Ez esetben talán megtörténhetik, hogy más megyének közigazgatási bizottságai foglalkoznak még valaha a népkönyvtárak ügyével.

KARCZOLATOK.

(Meltányosságot a tótoknak!) — Kritikus napok. — Tiszta K. es Farkas M. — Mameink abc. — A gyermekek.)

A turóc-szentmártoni pauszláv ujság erősen neki támad Barossnak es azt állítja, hogy a zóna-tarifá a tótságot mind Budapestre tereli es magyartalja.

Mindig azt vallottuk, hogy a nemzetiségk jogos igénye: kielégítendő s így a tu-

Helyi vasuti közlekedés. — nyilvános telefon összeköttetés, — arnyas sétányok, — kitűnő vendéglő.

Vidéki vendégek ellátásáról gondoskodva van.

Intézeti orvos: Med Univ. Dr. TIHANYI Sámuel.

Kanizsai programmek a fürdő körül és kívánatra a vidékre bérmentve megküldetik. Előjegyzések a fürdő-pénztárnál bármikor elfogadtnak.

Menny.

...kártyapénztár részéről... szeptember 1-5 napján... 10 évi időre elhelyezett... Az igazgatóság.

MAVE.

...Angolban előállítva... Fülöp és Rickl Jókornak.

az datiszt

...gazdaság vezetésére... PÉSSY GUSZTAV... azalmi igazgatónál szereshető.

Emil kereskedő Lócsén

...három a reáliskola, vagy... PANULÓT... ellátásba, személyenként havi... Sz. B. fentebbi cég által jókár...

róc-szentmártoni lap baján is segíteni kel-
lene.

Ugy, hogy a ki a vasuti pénztárhoz lép
és kijelenti, hogy ő tót, annak jogale-
gyen a régi, drágább árszabás
szerint utazni...

Igy aztán a tótok meg lesznek óva az
erőszakos „magyarizálástól” és a
turóc-szentmártoni lap is elhallgat.

Tisza Kálmán kérdést intézett Falb Ru-
dolffhoz, hogy octóber 12-ikét, a mely napon
megnyílik az országgyűlés, a kritikus napok
közé sorolja-e, vagy nem?

Falb Rudolf azt felelte, hogy ő nem tud-
ja, kritikus-e az a nap Tisza Kálmánra nézve,
vagy nem s inkább azt ajánlotta, hogy e tárgy-
ban forduljon Tisza gr. Károlyi Gábor, Polo-
nyi Géza és Ugron Gábor urakhoz.

Ezek szövege a Tisza Kálmán ur kritikán
aluli kormányzatába — kritikusan napok!

Mi sokban hasonlít Tisza Kálmán Farkas
Menyhértre?

A választási-lutrin rendszeren kihuzza a
főnyerőt.

A hamis számokat kihuzó Telkesi Margit
az ő lutrijánál — br. Podmaniczky Frigyes
volt, a kortes-penz-e jó kedvű ada közöje.

A hamis huzásnál egyetértő hivatalnokok
a — főispánok egész csapata.

A ki pedig megcsalatik, az ugy a Tisza
Kálmán, mint a Farkas Menyhért lutrijában
egyarant a szegény — ország!

Mameluk abc:

- A. Ausztria, akasztófa, arangak.
- B. Bécs.
- C. Czigánykodás.
- D. Deficit.
- E. Etetes.
- F. Ferbli, faramuczi, farao.
- G. Generális.
- H. Hatalom
- I. Itatás.
- J. Judás.
- K. Khon.
- L. Lopás.
- M. Mandátum.
- N. Nepotizmus.
- O. Olygarkhák.
- P. Protekzio.
- Q. Quekker hazafiság.
- R. Róka.
- S. Subvenzio.
- T. Tiszák.
- U. Uracszkodás.
- V. Votum.
- X. X-ösmeretlenségű mamelukot.
- Y. Y a demokrata nagyur nevének a végén
- Z. Zelotizmus.

A „DEBRECENI” TÁRSASÁG

Uti naplóból.

(Borsodmegyei képek.)

— A „Debreceni”-nek írta: Lévegy Klára. —

Borsodmegye nevezetességei között első
sorban emlitem a Tapoleza fürdőt, a görömbölyi
Fürdőt. Ne tévesszük össze a diósgyőri
Tapolezát. Ez újabb idejű fürdő és sokkal
kisebb és kevésbé ismerős, minthogy róla sok
mondani valónk volna. Annál többet mondhat-
unk a görömbölyi Tapolezáról, melynek öt
hétig szerencsés verek vendége lehetni, a fürdő
jeleni tulajdonosa Pásztyai János püspök csalá-
djánál, s a magyar vendégszeretetet tökéletes
mértékben élvezhetni.

A görömbölyi Tapoleza fürdő természetes
melegvízű, a hőfokok között lehet választani,
van 25, 23 és 21 fokú melegvízű tükör-
fürdő, melyek némelyikének nagysága olyan
kiterjedésű, hogy 30-40-en is elférnek benne.
A kristálytiszta viz lapos kővel, vagy deszká-
val kirakva, csajja magához a fürdő vendé-
tet, folyton buborékoló gázgyöngyével. Természe-
te-ezen ezen nagy vízmedenczékét egyes szemé-
lyek is megkaphatják.

Dus lombozatu tölgyerdő veszi körül a
fürdő területét. De a müveltebb téreken disz-
lik a fenyőfa is, mely a püspökök, mint kegy-
urak intézkedésének eredménye. Különösen
Pankovics és Pásztyai János kezdek a fenyő-
fák ültetését, melyek már szépen diszelenek a
püspöki lakás parkjában s az Erzsébet téren,
mely seta hely „A nd a l g ó n a k” is nevez-
tetik, s a patak melletti árnyas utakhoz illik
is e név.

A fürdő előtti tér mellett források tö-
mege terül el, meleg és hideg vízzel buznak
fel. S ezen viztömeg, mely a Hejő folyónak
eredete, a legkellemesebb csolnakázó helyül
szolgál. A piros csolnakok szeszélyes kanyar-
gásokban lebegnek az árnyas szigetek között,
melyek óriási éger fákkal vannak benöve, s a

Magyarország eddig — a gyermek-neve-
lés terén — igen keresztényes elveket vallott.

Szó szerint vette a Megvilító mondatát.
Engedte hozzá menni a kisdédek és övek
lett a menyeknek országa. Semmiképen sem
igyekezett azokat visszatartani e prózai világ
szentségtelen légkörében.

Gondja volt hazánknak arra is, hogy a
jó Isten ne szenvedjen hiányt kisdédek dolgá-
ban. Virágozik nálunk s minden nagyváros tö-
szomszédságában az angyal csinálás ékes mes-
tersége.

Debreczen sincs hátra e téren. Mert itt
már decenniumok óta „ki vannak jelölve” az
új kisdévodák számára kelő telkek s váro-
sunk bizonyára küldött már ki orvosokat a
budapesti gyermek-kiallítás tanulmányozására.
Talán oly népes küldöttséget, mint az volt, a
mely a b-gyarmati főispáni bégátásra küld-
detett ki.

Az o la j u t ó n pedig bizonyára oly fé-
nyesen láttatnak el a szegény dajkákba ki-
adott gyermekek, hogy azok kilencz-tíz-dreze-
menten anygallá válik.

A viszonyok javulását pedig (mely jó
kálvinista város) várjuk a — gondviláddal!
Gili Balázs.

Tibád államtitkár nyilatkozatai.

Tibád Antal belügyminiszeri államtitkár
tisztelt-téren, mint már említettük, Tüvárbely
város és vármegye mult szombatán fényes
bankettet rendezett, ennek legfontosabb moz-
zanata — természetesen — a Tibád Antal
beszéde volt. Ez — a saját kijelentése szerint
— nem volt formális program, mert erre —
ugymond — annál kevésbé is vállalkozhat-
nak, mert erre illetékesnek magát nem tart-
hatja; azt meg fogja tenni maga a belügymi-
niszter. Az államtitkár beszédének fontos re-
sze a következő:

„Meggyőződésem szerint, t. uraim Ma-
gyarország közigazgatásának
mindenekelőtt és mindenekelő-
lett nemzetinek kell lennie,
vagyis szükséges, hogy az minden ízében és
minden mozzanatában magán viselje a magyar
államiságnak semmi más tekintetért fel nem
áldozható jellegét.

Ez az első és főelv.
A második nem kevésbé fontos köve-
telmény, a melyet én a jövő közigazgatással
szemben fölláttarónak tartok, abban áll,
hogy az a haza minden polgárá-
nak jogait és érdekeit egyfor-
mán és egyenlően védelmezze és föl-
ja; tehát, hogy ne szegődjék be sem valamely
nemzetiség, sem felekezet, vagy osztály szol-
gálatába, de ne is süllyedjen le azon magas-
latról, a melyen állni hivatta van, a poli-
tikai pártküldelemek és tusák
igen sokszor sűppedékes föld-
szintjére; mert hitem szerint sokkal
csökélyebb veszélylyel jár a nemzetre nézve
az, ha a különböző politikai pártok talán a
kellőnél sürűbb egymásutamban, gyorsabb
tempóban valják fel egymást a kormányon,
mintha valamely párt-ak uralomban maradása
a hatalmi eszközöknek a jogot és az erköl-
csi tisztességet egyformán sérteő alkalmazása.

Ma van a világoosi fegyverletet-
tel 40-ik évfordulója. Kinos emlékek egész
rajja tödul ilyenkor lelkünkbe. A magyar hősök
kezeiből az arulás kiesavarta a fegyvert, me-
lyet elvenni két nagy hatalom egyesült had-
serege se volt képes. Gyásba öltözött a ma-
gyar nemzet Géniusza, zokogott minden szív,
sirt minden lélek, könnybe borult minden
szem.

Világosnál, Világosnál huszárok könnyez-
tek... Átok és sóhajts között hajlott meg
a zászló...
E régi, szomorú dal, mely az elyomatás
szomorú korában fakadt a kőltő ajkáról,
eszünkbe juttatja azon különös körülményt,
hogy a magyar költészet aranylag negyon ke-
veset foglalkozott és foglalkozik a világoosi
gyásznappal, mely pedig ezer elégának lehe-
tet volna a szülő anyja. Anná feltűnőbb ez,
mert idegen költők gyakrabban foglalkoznak tör-
tenetünk ezen leg-szomorubb napjával. Így
A l e a r d i nevű olasz költő „A hét katona”
cz. versében — egy magyar ember szájába

val meghosszabbítottai, mint egy megörökít-
telné cseloztalik

A harmadik szempontot, a melyet hang-
súlyoznom kell, de amely amugy is mintegy
önként értődök, az képezi, hogy közigaz-
gatásunk tisztá legyen és pedig
tisztá ugy az egyénekben, kik annak intéze-
sében közreműködni hivatva lesznek, mint
azoknak ese ckeleteiben és eljárásaiban: el-
annyira, hogy azokhoz sem itt, sem ott a jo-
gosult gyanunak még csak árnyeka se fér-
közhessenek.

Nem szenved kétséget, t. uraim, hogy a
felelített nagyfontosságú szempontok megva-
lósítása lényeges változtatásokat
követel a közigazgatás jelen-
legi szervezetében; igénytelen né-
zetem szerint azonban ezeknek csak a tör-
teneti fejlődés talajának lehető kímélésevel
és csak azon mértékben szabad eszközöletni-
ök, a melyben azt az állami érdekek hatálo-
sabb érvényesítésének szempontja mulhatatlannal
megköveteli; mert különben igen könnyen
megtörténhetnek, hogy azok a helyett, hogy
orvosolnák a létező bajokat, irtó fejzsécsapás-
ságot hullathassanak a nemzeti élet gyökereire.
(Hosszas, élénk eljenzés.)

Az állami adminisztrációról így szól:
„Nem vagyok hajlandó megengedni, hogy az
állami közigazgatás olyan csodaszor lenne,
mely ö-szes bajainkat megorvosolhatná; azon-
képpen nem hiszem azt sem, hogy találkozhá-
tunk Magyarországon komolyan gondolkozó em-
ber, ki ezen átalakulást a maga egészében
máról holnapra létesíteni, azt mintegy a szüre-
ujjából kirázni képes es elég bátor lenne.

Van még egy dolog t. uraim! a mit nem
mellőzhetek hallgatással az elmondottak után;
az tudniillik, hogy némely honfitársaink az
állami adminisztrációt ugy szeretik oda ál-
lítani, mint az önkormányzat határozott ne-
gőzöjét. Ez a legrossz határozottan téves;
mert a helyesen értelmezett állami ad-
minisztráció nemcsak hogy ki nem zárja az
autonómiát, de annak — ugy legalább, a mint
ez fölfogom és értem — egy a jelenleginél
hatályosabb és igazabb önkormányzat éppen
sine qua-nonja, elengedhetetlen feltételelet ke-
pezi.”

HELYI HÍREK.

Világos. 1849 aug. 13 — 1889 aug. 13.

Ma van a világoosi fegyverletet-
tel 40-ik évfordulója. Kinos emlékek egész
rajja tödul ilyenkor lelkünkbe. A magyar hősök
kezeiből az arulás kiesavarta a fegyvert, me-
lyet elvenni két nagy hatalom egyesült had-
serege se volt képes. Gyásba öltözött a ma-
gyar nemzet Géniusza, zokogott minden szív,
sirt minden lélek, könnybe borult minden
szem.

Világosnál, Világosnál huszárok könnyez-
tek... Átok és sóhajts között hajlott meg
a zászló...
E régi, szomorú dal, mely az elyomatás
szomorú korában fakadt a kőltő ajkáról,
eszünkbe juttatja azon különös körülményt,
hogy a magyar költészet aranylag negyon ke-
veset foglalkozott és foglalkozik a világoosi
gyásznappal, mely pedig ezer elégának lehe-
tet volna a szülő anyja. Anná feltűnőbb ez,
mert idegen költők gyakrabban foglalkoznak tör-
tenetünk ezen leg-szomorubb napjával. Így
A l e a r d i nevű olasz költő „A hét katona”
cz. versében — egy magyar ember szájába

Es hogy a divatos fürdő világból sem-
mi ki ne maradjon Tapolezán, még párhaj is
keletkezett ez idnyben.
Nem hiányzanak kirándulási helyei sem
Tapolezán. Ott van nem messze a nagy
tölgyerdő új ültetésű tölgyerdő. Ennek
érdekes történeti emléke van, miként azt
Lengyel Sámuel, tapolezai szőlőbirtokos elbe-
szélete.

A hajdani Bors-vevőnek volt három
leánya, s ezek mindegyikének hagyott egy-
egy várat. Egyik volt Kács, a másik Sáj, a
harmadik Leányvár. Kis-Győr mellett.
Az egyik leányunk Kata volt a neve, s en-
nek egy tulipántos ládája azon név alatt
maradt fenn: „Bors Kata ládája.” S all-
töbög most is letetik a borsodmegyei Szepessy
család valamelyikénél.

Kács, Sáj, Kis-Győr mint falvak lete-
nek most is Tapolezához közel, a váraknak
ahg van nyoma; a Leányvárból is csak va-
lami pinceüregek léteznek. — De a szóna-
gyomány tartósabb a köfalaknál, s ezek tart-
ják fenn a történeti emlékeket, hol a ke-
gyelet néki pusztítók lerombolták az ősi
épitmenyek maradványait.

A munkácsi püspökség uradalmi birto-
kában levő görömbölyi Tapolezához tartozik
még a Jenke erdő. Kies vidék a Sajó
partján, nem messze a Mohi pusztától, mely-
nek egyik emlékedését T e s t h a l o m n a k
nevezik. Temetkezési hely lehetett és sok
kincsét rejthet magába a régeszet szá-
mára.

A Jenke erdő festői szép, középen ha-
sítja ketté a történeti emlékü Sajó folyó. In-
nen eredhetett az egykor olyan közkedvelt-
ségű szép nepsdal:
„Tul a Hejőn, túl a Sajón”...
Ha Jenkei halászatok nevezetesekek. Ha
Miskolcra híres vendége van, akkor el nem
mulasztják a saji halászatot, s a friss ha-
lakból készítik a halászevet, a sült halat, no-
még a nyáron sült liba se megvetendő, s
ezek a Sajó partján, árnyas tölgyek alatt
elkötve, s miskolci ó-borral fűszerezve, nagy

elvezetet szereznek a férfiaknak, s még a höl-
gyeknek is, felvillanyozza a kedélyeket, s ma-
gas kedvre emelkedik a társaság, s nem hiá-
nyoznak a szellemes pohárköszöntések.
Elvezetes volt egy ilyen halászat a
Jenke erdőn, midőn a Gyulai Pál kedveért
vett rendezve. Ki volt mendva, hogy nem
politizálunk, de azért mégis élénk vita folyt,
felig tréfásan, felig komolyan, Horváth Lajos
ellenzéki képviselő és Gyulai Pál főrendiházi
tag között, mi nem csak a férfiakat, hanem
az ott levő hölgyeket is mulattatta. Mindenki
fel irtsen védelmezte a maga állását. Gyulai
Pál üszelt, de Horváth Lajos nem tagított.
Végre a vita azzal végződött, a Gyulai Pál
megerősítésével, hogy K o s s u t h a a l na-
gyobb szónok ez idő szerint nincsen.

Szekely József a költő, zselid mosoly-
lyal hallgatta végig a társalgást,* mely végre
barátságos dalban hangzott el, a mis olczi
nevezetes társas énekesekkel. Szűcs Lajos
törvényeszi elnök, Szombati, Temper, s több
más urak, kik a többek között oly szépen
énektek a Tihanyi viszhangot, a minel szeb-
ben hallani még eddig nem hallám. Minden
vitaközös a szép dalban olvadt fel, s e je-
lenet még érdekesebbé tette a vérsiros szin-
ben lenemő nap, melynek sugarai az erdőn
áttörve, a Sajó vízében tükrözödték vissza,
az egykor vértől pirosló folyóra emlé-
keztetve.

Még egy szót a Jenke erőről. Ennek
is regeje van. Hölgy név. Tudjuk, hogy az
erdélyi vidék uraínekek egyik szépsége Wesse-
lenny Jenke. A Sajó mellett Jenkeért két
hős epedett: Z s o l c z a és A r n o l d. Hogy
ki lett a hölgy, arról halgat a krónika. A
kies erdő lehetett a találkozó, vagy a Jen-
keért küzdők helye. A hősök nevei fennma-
radtak a hasonemű falvakban: Arnold és
Zsolcza. Ez utolsónál, a Sajóhoz közel, robo-
gott el a gyorsvonat, s hallok fűtényését, s
a Jenke nevet hangoztatja mindeuki, ha a
Sajó mellett kies erdőbe vonul átadni.

* Megjegyzendő, hogy most Burns fordításával
foglalkozik.

adva — elbeszéli a világoosi gyásznap történe-
tét. Az említett vers ezen része — R a d ó
Antal sikerült fordításában — így hangzik:

— „Az eget ep tizenharmadszor er-
te Augustus napja. Perzselit sugara.
A mint lehallt Világos gyászterére,
Füve- bókrai- és fáira;
Lehallt a rónaságra, mely felett
Kalászkok özeánja reszketett,
Lehallt a ménes ezer csikajára,
S a szép Marosra, melynek szöke árja
Hömpölygetett aranyos kardokat
Es könnyeket, melyektől megdagadt;
Lehallt dicső sebhelyekre,
Lehallt törött fegyverekre,
Lehallt egy néma hadseregére ...

Útött az óra. Oh gyalázat,
Hogy zászlait és kardjait hazánknak
Lábaboz rakták idegen csapatnak!
Oh nem volt soha nap oly sötét,
Mint ez, melyen ugy tündökölt az ég!

A perczek ólom-szárnyakon haladtak,
Mint hogy ha esztendő vón' mindegyik.
Ezernyi arcról lassan gyöngyözik
Veregek eszeje, könnyel elveglvte.
Ugy érzi mind, hogy mostan emettek
Mely sírgödörbe, öbucseletet —
S szeretné mind, ha ő is beledúlne!

A temetői némaságon át
Most hirtelen lövés zaja hatolt ...
A legvégző golyóval, mije volt,
Egy katona lelötöte hű lovát.
Füst szállt amott a tiszta légbe ...
Egy zászlóalj lobogott állt körül,
Előbb mind csókot nyomott agg nyelére,
Mely annyit kadelemben járt elül —
S meggyújtak azt a szentelt szövetet,
A kar, mely fogta, sobse reszketett,
Csak most ... A többi, körben állva,
Sápadtan rameredt a lágra ...
Az égő rongyok szálltak fel — alá —
A zászlóalj halottját siratá.

Ott, sajtva a haza gyalázatától,
Szájába tolt valaki csövet;
Anyjára gondolt, a ki tőle távol
Mind várja: jó fia nem jön-e meg?
Bucszik tőle — s megdördül a lég.

A nap s hazám nyugodni szálluk ...
S most ott fón gunyosan vigyorg
A néma térre le a hold ...

* Kossuth és Tallya. Kossuth Lajos, [ki-
nek névnapját ez évben országzerte kiváló
módon készülnék megünnepeini, született 1802.
september 16-án Monokon, Zemplén-megyé-
ben. Monokon nem lévén ev. egyház, Kos-
suth a szomszédos Tallya ev. egyház
templomában kereszteltetett meg. Hogy valóban
ott, arról a tályai ev. egyház Kossuth
Lajosnak saját kézzel írott levelet bírja. A
tallyai egyház mintegy 410 lelekből áll, a kik
azonban évről-évre kivándorlás által fogy-
nak, miután a filokszer a szőlőket ott majdnem
végkép elpusztította. Ehez járul, hogy a szegé-
ny egyház súlyos kényszerhelyzethez jutott
az által, hogy repedezett — roskadozó tem-
plomát nagy költséggel kényszerül helyreállítani.
E költség szakértő építészek számítása szerint

elvezetet szereznek a férfiaknak, s még a höl-
gyeknek is, felvillanyozza a kedélyeket, s ma-
gas kedvre emelkedik a társaság, s nem hiá-
nyoznak a szellemes pohárköszöntések.
Elvezetes volt egy ilyen halászat a
Jenke erdőn, midőn a Gyulai Pál kedveért
vett rendezve. Ki volt mendva, hogy nem
politizálunk, de azért mégis élénk vita folyt,
felig tréfásan, felig komolyan, Horváth Lajos
ellenzéki képviselő és Gyulai Pál főrendiházi
tag között, mi nem csak a férfiakat, hanem
az ott levő hölgyeket is mulattatta. Mindenki
fel irtsen védelmezte a maga állását. Gyulai
Pál üszelt, de Horváth Lajos nem tagított.
Végre a vita azzal végződött, a Gyulai Pál
megerősítésével, hogy K o s s u t h a a l na-
gyobb szónok ez idő szerint nincsen.

Szekely József a költő, zselid mosoly-
lyal hallgatta végig a társalgást,* mely végre
barátságos dalban hangzott el, a mis olczi
nevezetes társas énekesekkel. Szűcs Lajos
törvényeszi elnök, Szombati, Temper, s több
más urak, kik a többek között oly szépen
énektek a Tihanyi viszhangot, a minel szeb-
ben hallani még eddig nem hallám. Minden
vitaközös a szép dalban olvadt fel, s e je-
lenet még érdekesebbé tette a vérsiros szin-
ben lenemő nap, melynek sugarai az erdőn
áttörve, a Sajó vízében tükrözödték vissza,
az egykor vértől pirosló folyóra emlé-
keztetve.

Még egy szót a Jenke erőről. Ennek
is regeje van. Hölgy név. Tudjuk, hogy az
erdélyi vidék uraínekek egyik szépsége Wesse-
lenny Jenke. A Sajó mellett Jenkeért két
hős epedett: Z s o l c z a és A r n o l d. Hogy
ki lett a hölgy, arról halgat a krónika. A
kies erdő lehetett a találkozó, vagy a Jen-
keért küzdők helye. A hősök nevei fennma-
radtak a hasonemű falvakban: Arnold és
Zsolcza. Ez utolsónál, a Sajóhoz közel, robo-
gott el a gyorsvonat, s hallok fűtényését, s
a Jenke nevet hangoztatja mindeuki, ha a
Sajó mellett kies erdőbe vonul átadni.

* Megjegyzendő, hogy most Burns fordításával
foglalkozik.

12,000 frira tel-
nagy szegénység
elhatározta, ho-
rendezni azon a
hogy nagy háza
megkereszteltat-
juk, hogy a gy-
suth Lajos irán-
etui fog — pár-
a szeretet filer-
oltára letenné.

* Népese-
hő 10-ig szület-
m á t u s ; törv-
törvénytelen 2
született 2 fia,
szüles vol 1 ú-
kelt 3 pár. H.
R ó m k a t h o-
lény. — törvé-
együtt: S. Hal-
törvényes 2 nő-
születők össze-
vetünk az elhu-
rodas — 15.

* A várm-
gazgatási bizot-
havi üléseken
szólo jelentése-
Ország-
volt. A panasz-
lanak, mindeki
utánt kivéve,
kott élelnek,
dőlött, elég sz-
nyomottak vol-
tottak be, de
s keves volt a
nem változó.

* Az en-
heber polgári
rendőr-alkopit-
neki a szoms-
adósággat ne-
tteni. Mondják
nem fogják
hordék értéket
— Keren-
megtért 30 fr-
társ. — No ez
sághoz s pere-
— De k-
csölöm a ket-
szasán perleke-
gártárs.

* Ismer-
utcai 916-dik-
egyszerűen
erősnek nyom-
retlen hullá m-
és bujasza ges-
háza kopott
pénz találtat-
szóló pénztár-
dula. Beszáll-
d. u feiboncz-
indítottat a s-
* A buk-
Geza gróf be-
magyar honp-
kező körend-
hatóságokhoz
ter utrol veti
tartózkodó és
igazolványok
eszközökkel
nak utasított
coltatni. Ez
pölgár erdeke-
kír. ostrák-
ostriák mag-
részköre jó-
léltattik ki-
hatóságokká
ismeretesek
nyeként az
hatalmát bárn-
megtagadná,
coltatni. Mi-
vással értesít-
ily egyenk-
kig ügyök-
a lehető leg-
adassék. Vég-
venyhátóság-
sítandó egy-
s más büntet-
fenálló törvé-
alkalmazandó.

* Halál-
10-ig meghal-
ánna, 3 1/2 be-
88 é. ref ag-
hurut. Lene-
Özv. Nagy B-
István, 16 é.
ref. béhurló
Okrós? ref.
ref. aggkor-
Fazekas Jáu-
ház? ref, h-
vaszdlótt led-
rut. Köblös
Kovács Istvá-
ezeni Mára-
ref. kereszt-
Kamarai Pi-
Sándor 2 é.
Bagdi Bela-
rencz 59 év-
István, 36 é.

Beszéli a világi gyásznap történe-... R a d ó... így hangzik: Az eget ep tizenháromszor érte...

az ara. Oh gyalázat, az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

Kossuth és Tallya. Kossuth Lajos, [ki-... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

Megjegyzendő, hogy most Burns fordításával...

12,000 frtra tétetik. Az egyház nem tudván... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Népesség. Augusztus hó 4-ikétől aug-... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* A vármegyéről. Hajdúvármegye köz-... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Országos vásárunk átlag véve gyöngye... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Az engedékeny panaszos. Ma d. e. egy... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Kedélyes szerkesztőség. Német lapok-... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Ez a szerelem tevé. P. M. egy szívtelen... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Vissza vágás. Nő: "Uram, minden szó... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak..."

* Szívhajók győgyítása. Orvosi körök... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Halálosok. Aug. hó 4-től aug. hó 10-ig... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

zsefné, 81 é. ref. aggkór. Fülöp József, hat... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Gyászejentés. Váratlan csapás sui-... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* A karos bab természetét az által lehet... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Matyas király emléke. Kolozsvárról... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Szegedmegye. Már régóta beszéltek... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Kézzagadás. Gabnaárak. (Budapest termény-... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Hivatalosan felmondott ma 12000... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Sertésvesztés. A kőbányai sertéskeres-... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

ba — — — — — frtig hízó két éves élőnyban... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Törvényszék. — A fémillós lottó-nyeremény. Temes-... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Csalóbanda. Szegeden hosszabb idő óta... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Apró cseprő. — Egy lépés l. Asszony itt a számadás... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Roverszurások ellen igen olcsó, egy-... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

ba — — — — — frtig hízó két éves élőnyban... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Törvényszék. — A fémillós lottó-nyeremény. Temes-... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Csalóbanda. Szegeden hosszabb idő óta... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Apró cseprő. — Egy lépés l. Asszony itt a számadás... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Roverszurások ellen igen olcsó, egy-... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

* Patkányirtó szer. A patkányirtó szer... az arany és kardjait hazámnak... az arany és kardjait hazámnak...

Korona-forrás!

Korona-forrás!

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debreczeni főktelep áruessarnoka.

Előre haladt ásványvíz évad miatt a még
raktárunkon levő ideai töltésű, 2 literes palack-
okban levő, **legjobb minőségű**

KORONA-FORRÁS

víznek palackját **20** krra szállítottuk le.
Minden egyes üres palack **8** krért vétetik
vissza.

Tisztelettel

Gazdák és iparosok általános hitelszövetkezet
debr. főktelep áruessarnoka
nagy-várad-utca, megyeház mellől.

Korona-forrás!

Korona-forrás!

FOG-ELIXIR, FOGPOR ÉS FOGPASTA

FŐTISZTELENDŐ ÉS KEGYES
„BENEDEK-RENDŰ” SZERZETÉSEKTŐL

Seuclid i epásig Birendában.
Prior: Dom Maguefonne
Brüssel 1880. — London 1884.
A legmagasabb bírói ítélettel.
Feltalálta: 1373-ban Prior Bonaud
A főtisztelendő és kegyes „Benedek-rendű”-ek
fog-elixirjeinek minden napi használata, — egy pár
cseppnyi edeg egy pohár vízben — megad-
lyozza a lyukas fog képződését és megőrzíti a
lyukas fogat, melynek felhár fényt és színdájságot
kölesönöz s a mellett a foghúst erősíti és epen tartja.
Olvasóinknak tehát tényleg szolgálatot teszünk
a midőn figyelemmel ezen régi és hasznos készit-
ményre felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer és egyedül ó-
szar a fogfájás ellen.
Itéz alapítottatt 1807-ben. **SEGUIN** Bordeaux 101. & 108.
Főigénylők: Rue Croix de Saquery
Kapható minden nevezetesebb illatszerárú-kereskedésben, gyógyszerárú-
árú- (drogué) kereskedésben.

Kölcsön

közvetítettek személyhitelre 100 forinttól
1500 frintig 6%-ra 3 év alatti visszafizet-
ésre, ugyszinte

4¹/₂%-os bank-kölcsön

földbirtokra, vagy nagyobb bérházakra,
1000 forinttól kezdve, egy millióig 25, 32,
vagy 42 évi tőkétörlesztéssel

POLLÁK JÁNOS
bizományi- és ügyvéti irodája
Budapest, kerépesi-út 65.

Kardos László

Debreczen, czeplőd-utca.

**Rumburgi vászon,
PAMUTÁRU,
KÉSZ FEHÉRNEMŰ,
KELENGYE,
asztalnemű,
ÁGYTERITŐ,
madrácok,
SZINES SZOKNYA,
kávésterítők
és
ZSEBKENDŐ-RAKTÁR.**

Figyelmeztetés.

Tisztelettel értesitem a n. é. ke-
gyeletes közönséget, miszerint rit-
ka szépségű, legújabb fajtájú

sirkövek

nagy választékban megérkeztek, s
azokat, valamint a régi sirköveket
is: a lehető legjutányosabb árrban
a n. é. közönség rendelkezésére bo-
csátom.

Tisztelettel
Boros Sándor.
Debreczen, kisvárad utca 2102. sz. a.

Vastej

sápadtság, angolbetegség, migrén, nyálkafo-
lyás, méhkórság, görvölly stb. ellen.

Hajnövesztőszesz

a haj fenntartására, erősítésére, úgy tápláló
s életfeszítő a haj hagymáknak.

Keleti mosdóvíz

alapos arcbőtisztítószer: szepő, megfolt,
pattanás, kiütés, bőrbámás, bőrmoh és at-
kák ellen. Nem összetévesztendő a már
létező festőszerekkel.

Borláng

A legkiválóbb gyógybor, mely a fűszertől
testi erőlködéshez ifjú kitartást ad és a kö-
zönség képtelenségét elűzi.

Stomachique

egy elérhetlen gyomorerosító és emésztő-
szer, mely számtalan betegségekkel megóv.
Minden üvegnek ára 1 ft. Kapható: Metz-
ger Ede gyógyszertárban. Budapest. IV.,
Ferencz József rakpart 15. sz. Raktárak:
Török József gyógyszertárban Budapest.
Király utca 12. Thalmyer és Seitz gyogy-
anyagár-tárban. Budapest. Nador utca.

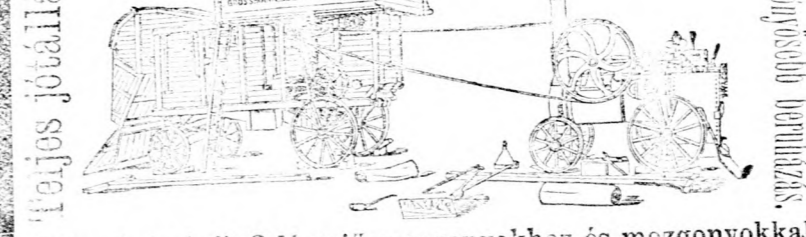
Magyar gőzcséplőkészletek.

Előállítja, pontosan és olesón szállítja az
Első magyar gazdasági gépgyár
részvénytársulat ezeltől

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

Gyár: Külső váci-út 7. **BUDAPEST** az osztr.-magy. államvasp.
Lóvonatú vasút állomás. indóházának megérk. kapu-
jától 10 percnyi távolságra.

Különlegesség:
szab. szeges rendszerű gőzcséplőgépek
legújabb szerkezetben, legpontosabb kivitelben

3/4, 4 és (új) 6 lóerejű mozcenyokhoz és mozcenyokkal
Számítandó kell 200-250 300-350 lo. szén (a aránylag) 14 óra a.
Számítandó kell 5-7 5-7 kéve számla 100 kiesélt kévéndél
Cséplési képsége 3-7000 7-10000 középnagságu kéve 14 óra alatt
a magoknak legelőreesebb kieséplése, kiűnő tisztítása és osztályozása mellett.

Verőlécezes gőzcséplőgépek vaskerettel
6, 8 s 10 lóerejű fa-, szén- és szalmafűrészi mozcenyokhoz s mozcenyokkal

Első magyar gazdasági gépgyár
részvénytársulat ezeltől

GROSSMANN és RAUSCHENBACH

Kizárólag hazai gyártmányok.
Képviseleink Debreczenben:
Konecz Lajos ur.

SZABÓ LAJOS FIAI GZEG

Debreczen, Rózsater.
Jutányos, szabított árakhoz ajánl: most
érkezett, legjobb készítésű

PAPLANOKAT

karton, török pros, eischmir és atlas
satin minőségében.

FÉRFI INGEKET

a híres Schroll B. fia előfionjaiból.
Nagyválasztékú raktár sáma és min-
tízelt

FEKETE SZÖVEKTBEN.

szagtalan
és hamar szá-
radó.
Egy könyven hoz-
ható s birki által kón yan
alkalmazható a padozat fényezé-
sére. Ka ható különböző színek-
ben, valamint szín nélkül is csupán
fényezésre. Mintak és használati utasi-
tások **Kristóf Ferencz** raktárában Ber-
lin és Prágában, ezen padozat fényváz
feltelelőjüait s egyedüli gyártójánál

Egy gyakorlott gazdatiszt

nagyobb gazdaság vezetésére
ajánlkozik.

SZEPESSY GUSZTÁV

gőzmalmi igazgatónál szerz-
hető.

KERESÜNK!

tisztességes embereket (posta-, biztosító-,
és takarékpénztári hivatalnokokat, jegy-
zőket, tanítókat, kereskedőket, ügyvéke-
ket, stb.) kik sorsjegyeknek részletfize-
tésre való előírásával törvényeszerűen
kiállított részleteiknek alapján foglalkozni
akarnak.

Jelentkezéseket a legmagasabb provizóban
részesítjük, egybekötve egy jutalmi-díj-
jal és esetleges állandó (fix) fizetéssel.

Ajánlatok benedők:
RETETI TÁRSASÁG
DIRNFELD TESTVEREK
Bankházához
Budapest. V. fűrdő utca.

III
440

Az „ISTVÁN” gőzmalom társulat

ÁRJEGYZÉKE

helyben kötelezettség nélkül
és az 1887. aprilis hó 18-án Budapestent
terve általános magyar malom-nyelölésen
megállapított 1887. é. június 1-én éetbe
lépett eldési, az érsi és szállítási módo-
zatokra vonatkozó egyezmények szerint.

Készletfizetés mellett, zsákkal együtt

AB. Asztali dara nagy és aprószemű	18
C. Szinte	17
0. Kihályliszt	17
1. Láglyiszt	16.60
2. Mentliszt	16.20
3. Zsenyeiszit 1-80 rendű	15.80
4. " " 2-od	15.40
5. Fehér kenyérliszt 1-80 rendű	15.
6. Szinte " 2-od	14.40
7. Közép kenyérliszt 1-80	13.60
8. Szinte " 2-od	13.
8 1/2. Barna " 1-80	12.
8 1/4. Szinte " 2-od á 70 kg	10
9. Lábliszt " " 70	8.
10. Veres liszt " " 50	—
11. Finom korpa zsákkal	50
12. Durva korpa zsákkal á 50 kg	4.40

A finom és durva korpa árából ed-
dig engedélyezett 5%-től engedmény a
fennemített egyezmény folytán színter
beszűnttetett.
Debreczen, 1889. Aug. 13.

Közzétett a
Helyben és postán
Egy évre
Fél évre
Negyed évre
Egyes szám
A lap szellemi részét
fenntartomány: Nagy
akca. 1886. évi mári.
has.
mestre költés
Előzetesben a
TIBOLDI K. L. A.
OSATHY K. A. R. O.
kereskedésben és a
talán KUTASI IMR
nyomdájában a post
szán.

(r. e.) Uj
magyar politika
nek a beszeny
lelkismeretlenül
hatalmas karok
alkotások sdrá
Az uj mi
Szilágyiak —
egyebet, hanem
az alapra, ahol
szonkét év óta
és előre kellett
lyett — egy U
mányzata alatt
jobb és lejobb
csak hátrafele
A kormány
mint az eltéved
gödni hiinduló
ntra kelve, a
zött czéjja felé
Az uj mi
czél, e haza
sokkal távolab
az Ausztriával
között ók törn
haladnak s te
szerveket és
Csak az
pet játszik ko
Tisza Kálmán,
nincsenek s a
zalmatlanság
Mit aka
művészek szin
nek kontárkod
ban nem csak
mólos és vörö
Mit aka
Tisza Kálmán
jórátenni? M
retében, mint
gytlések féke
biztosokra ez
rius? Bécs
pesttel, az u
nemzetelt sze
Valami
mány uj tagy
mányelölki p
pedig annál
rejtik ugy a
A való
csök proklam
hetlen d o u
feneklés és
mit Székely-
bád Antal,
közigazgatás
az n o l e p
r ó l, a m
van, a
mek és t
pedékes
Sem tő
Tibád Antal
szon magas
szól — ink
lenzéki párt
hangoztatna
egy hatalmas
kortése —
egyik tőny
virágoztatás
A köz
talmi érdek
viselőnek el
lyosabban a
sabban os
sarrjának e
talmát oly
kényszerít
látni, mint
Tibád Ant
sajt rá e
lyebb v
re nézv